

- ризик, пов'язаний із забезпеченням прав власності. Проблема виникнення цього виду ризику особливо актуальна для підприємств, що виробляють інноваційну продукцію. Основною причиною його виникнення в сучасних підприємств служить недосконалість патентного законодавства (одержання патенту (ліцензії) із запізненням, короткий термін дії патенту тощо)

Більшість підприємств, що успішно працюють, зобов'язані своїм успіхом розробленню і випуску на ринок нових товарів, впровадженню нових методів виробництва і збуту, проникненню на нові ринки, розробленню і впровадженню нових проектів. Все це пов'язано з ризиком. З іншого боку, без застосування інновацій практично неможливо створити конкурентоспроможну продукцію, що має високий ступінь наукомісткості і новизни. Отже, в ринковій економіці інновації є ефективним засобом конкурентної боротьби, оскільки ведуть до створення нових потреб, до зниження собівартості продукції, до припливу інвестицій, до підвищення іміджу (рейтингу) виробника нових продуктів, до відкриття та охоплення нових ринків, зокрема і зовнішніх. Тому важливим завданням для підприємства є навчитися грамотно управляти інноваційними ризиками.

М.І. Клімковський

Національний університет "Львівська політехніка"

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

© Клімковський М.І., 2011

Для досягнення динамічного розвитку інноваційної діяльності велике значення має належне використання людського капіталу. Звідси випливають проблеми професійно-кваліфікаційного рівня працівників, стану соціально-трудова відносин, ефективності трудової діяльності, підвищення рівня мотивації. Особливого значення набуває той факт, щоб можливості трудового потенціалу як окремих працівників, так і трудових колективів у цілому, що задіяні в інноваційній діяльності, були б зосереджені на досягненні важливих цілей у процесі впровадження інновацій. Тут важливим є координація зусиль у трьох сферах: освіти, науки та підприємницької діяльності.

В освітній сфері має бути розроблена і у подальшому реалізована комплексна система заходів, що спрямована на суттєве підвищення якості освіти, досягнення такого її рівня, який дав би можливість належного кадрового забезпечення інноваційної діяльності. Для досягнення цього вирішальне значення має визначення відповідних напрямів розвитку освіти на стратегічну перспективу, належне її фінансове забезпечення, оптимізація структури підготовки фахівців, яка була б приведена у відповідність до реальних потреб у сфері інновацій. Ця оптимізація має стосуватись як кількісної сторони кадрового забезпечення, так і суттєвого підвищення їх якісного рівня.

По відношенні до проблеми розвитку кадрового потенціалу науки найважливішим є суттєве зменшення розриву, який утворився між рівнем розвитку української та європейської науки. Це головним чином стосується самої системи формування та розвитку саме кадрового потенціалу. До надзвичайно проблемних у цьому напрямку завдань слід віднести рівень та ефективність кадрового потенціалу по відношенні до встановлених пріоритетів інноваційного розвитку. До цих проблем слід віднести стан фінансування в галузі науки, а також рівень оплати праці, що головним чином призводить до різкого зниження мотивації наукової діяльності, і що є однією із причин відтоку значної частини науковців, в основному найбільш мобільної, за межі України. Крім того, належне фінансування дало б можливість створити відповідні умови праці науковців, підвищити стан матеріально-технічної бази наукових інститутів, зорієнтованих на інноваційну діяльність, і на їх основі сформувати сучасні конкурентоздатні високотехнологічні наукові центри.

Слід також звернути увагу на одну з причин, яка гальмує розвиток кадрового потенціалу науки, а саме на наявну систему оцінки результативності діяльності науковців, що на сьогодні вимагає удосконалення. З цією метою необхідним є удосконалення процесу управління науковими кадрами шляхом здійснення оцінки їх відповідності до встановлених основних напрямів інноваційної діяльності, проведення належної атестації робочих місць. Відповідний моніторинг у цьому напрямку має бути спрямований на встановлення фактичної наявності належним чином підготовлених науковців-дослідників, якісного рівня наукових шкіл і напрямів, стану реальних наукових напрацювань, забезпеченості сучасними технологіями, доступу до міжнародних науково-інформаційних ресурсів, налагодженні належних зв'язків між учасниками інноваційного процесу, активізації впровадження науково-технічних розробок в реальні програми та проекти, що мають інноваційний характер.

У сфері підприємництва необхідно розробити системний підхід, який має бути спрямований на те, щоб роль інноваційної складової у виробничо-господарській діяльності неухильно зростала. Ця інноваційна складова має враховувати використання такого кадрового потенціалу, який має володіти високим рівнем знань та інформації, включаючи відповідні навички, практичний досвід, професійно-кваліфікаційний рівень та культуру. Це дало б можливість значно підвищити ефективність підприємницької діяльності за рахунок зростання продуктивності та якості праці, а також призвело б до створення нових високотехнологічних робочих місць.

М.В. Ключнікова
НТУУ “КПІ”

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛІЗИНГУ В УМОВАХ КРИЗИ

© Ключнікова М.В., 2011

У вітчизняній економіці стрімко наростає сировинна складова, домінує продукція з низькою доданою вартістю, масово зникає високотехнологічне виробництво, знижується його конкурентоспроможність і наростає загальна фінансова нестабільність.

В таких умовах гостро стоїть питання визначення вектору руху національної економіки, розробки стратегії та підбору інструментарію для її реалізації.

На прикладі країн із розвинутою ринковою економікою можна пересвідчитись, що в сучасних умовах стале економічне зростання вирішальним чином залежить від масштабів та якісного рівня інвестування технологічного розвитку країни. Спостерігається тісний взаємозв'язок між інвестиціями та технічним розвитком. На думку багатьох економістів, ефект досягається лише за умови, коли інвестиції, їхня структура, відображають технологічну структуру економіки і забезпечують пріоритетний розвиток вищих технологічних укладів [1].

Відсутність відповідної високотехнологічної бази може повернути подальший розвиток країни у зворотний бік: не в постіндустріальне, а в до індустріальне суспільство [2].

Одним з альтернативних методів інвестування нововведень, який отримав значне поширення в зарубіжній практиці, є лізинг. Лізинг інновацій як форму фінансування проектів застосовують при вирішенні завдань швидкого промислового освоєння інновацій, що потребують придбання обладнання, унікальної техніки, транспортних засобів тощо.

Ця форма інвестування сприяє скороченню циклу проектно-конструкторських робіт, освоєнню техніки нових поколінь, створює сприятливі умови для підтримки платоспроможного попиту на нове обладнання і установки внаслідок скорочення витрат на їх виробництво, прискорює